

Weigering van toegang tot beroepsopleiding is indirecte discriminatie op grond van nationaliteit

Situatie

De indiener van de klacht heeft de Franse nationaliteit en woont in Vilvoorde. Ze vroeg als werkzoekende toestemming aan VDAB om een Franstalige opleiding tot kinderbegeleider te volgen in Brussel. Ze wilde zo snel mogelijk terug aan het werk en zou samen met het volgen van de beroepsopleiding haar Nederlands verbeteren. Het is in principe mogelijk voor klanten van VDAB om een beroepsopleiding te volgen in een ander gewest. VDAB gaf in dit geval echter geen toestemming en besloot dat de indiener van de klacht een Nederlandstalig traject van VDAB moest doorlopen om kinderbegeleider te kunnen worden. VDAB gaf aan dat dit het traject is dat alle klanten met hetzelfde profiel moeten volgen, namelijk Franstalige personen die kinderbegeleider willen worden en die wonen in Vlaanderen.

Beoordeling door de Geschillenkamer

De Geschillenkamer is niet bevoegd om een beweerde discriminatie op grond van taal te onderzoeken. Het VMRI-decreet sluit deze bevoegdheid uitdrukkelijk uit. De Geschillenkamer kan de klacht dan ook niet beoordelen voor wat betreft het beschermde kenmerk taal, zoals opgeworpen door de indiener van de klacht. De Geschillenkamer onderzoekt de klacht dus alleen als een beweerde indirecte discriminatie op grond van nationaliteit bij de toegang tot een beroepsopleiding.

De Geschillenkamer stelt vast dat VDAB algemene en neutraal geformuleerde criteria heeft toegepast op de aanvraag van de indiener van de klacht. Deze criteria zijn gericht op het kortste traject naar de arbeidsmarkt en de verwachte tewerkstellingskansen.

De indiener van de klacht maakt aannemelijk dat deze neutrale praktijk haar als persoon met een andere nationaliteit, die vanuit het buitenland naar België is verhuisd, kan benadelen in vergelijking met (onder meer) Franstalige Belgen. Zij heeft immers een beperktere voorkennis van het Nederlands dan Franstalige en Duitstalige Belgen.

De praktijk van VDAB heeft tot doel om de snelste en zekerste weg naar werk te ondersteunen en met beperkte overheidsmiddelen zoveel mogelijk werkzoekenden een beroepsopleiding te

laten volgen. Dit zijn legitieme doelen. De criteria die VDAB heeft toegepast op de aanvraag van de indienster van de klacht zijn ook passend om deze doelen te bereiken.

Voor de Geschillenkamer heeft VDAB echter niet aangetoond dat strikte toepassing van de criteria in dit concrete geval ook noodzakelijk was om haar doelen te bereiken. VDAB heeft met name onvoldoende getoetst welke impact de weigering van toegang tot de beroepsopleiding zou hebben op de indienster van de klacht. VDAB stelt dat haar kans op tewerkstelling in Brussel na het volgen van de Franstalige opleiding klein zou zijn omwille van subsidiemaatregelen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. VDAB brengt echter geen bewijsstukken aan op dit punt. Uit het dossier blijkt in ieder geval dat de indienster van de klacht ook in Vlaanderen wil werken en bereid is om Nederlands te leren, samen met het volgen van de beroepsopleiding van haar voorkeur. Om die reden is het traject dat zij wilde volgen ook niet langer dan het traject dat VDAB heeft voorgesteld. De Geschillenkamer stelt verder vast dat VDAB niet heeft nagegaan of de aanleg voor taal van de indienster van de klacht, waarnaar VDAB uitdrukkelijk verwijst, haar in staat zou hebben gesteld om op eigen initiatief Nederlands te leren.

In haar standpunt vermeldde de indienster van de klacht ook nadelige maatregelen (represailles) die zouden zijn genomen nadat zij een discriminatieklacht had ingediend tegen VDAB. Tijdens de zitting kan de indienster van de klacht echter geen represailles benoemen. Uit het dossier blijkt ook dat zij via VDAB lessen Nederlands volgt en volop bezig is aan een vooropleiding. De Geschillenkamer stelt dan ook vast dat er geen sprake is van represailles.

Oordeel

Om die redenen oordeelt de Geschillenkamer dat:

- er sprake is van indirecte discriminatie op grond van nationaliteit overeenkomstig het Gelijkekansendecreet;
- er geen sprake is van represailles overeenkomstig het Gelijkekansendecreet.

Aanbevelingen

Om de vastgestelde discriminatie te beëindigen, beveelt de Geschillenkamer VDAB aan:

Samenvatting

Oordeel 2026-25 van 30/04/2026

Zaak 2025-0047

- als individuele maatregel: in overleg met de indienstverplichting van de klacht nagaan welke beroepsopleiding in de huidige omstandigheden haar de beste kans zou geven om opnieuw toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt;
- als structurele maatregel: meer ruimte laten om specifieke omstandigheden die verband houden met de beschermde kenmerken in het Gelijkekansendecreet, met uitzondering van taal, in rekening te brengen bij het beoordelen van aanvragen om een beroepsopleiding in een ander gewest te volgen.

De Geschillenkamer is een onafhankelijk orgaan van het Vlaams Mensenrechteninstituut. Ze buigt zich over discriminatieklachten en oordeelt of er sprake is van discriminatie. Deze samenvatting bindt de Geschillenkamer niet. Het oordeel is te vinden op vlaamsmensenrechteninstituut.be/geschillenkamer/oordelen.

Perscontact: Dorien Geeroms 02 553 29 35

E-mail: geschillenkamer@vmri.be